Agatha Christie

Ciudatul caz al lui sir Arthur Carmichael

(Extras din notele dr. Edward Carstairs, M. D.,eminentul psiholog)

Sunt perfect conştient că există două moduri distincte de a considera straniile şi tragicele evenimente pe care le povestesc aici. Propria mea opinie nu mi-am schimbat-o niciodată. Am fost sfătuit să scriu totul detaliat şi cred că într-adevăr e bine pentru ştiință ca asemenea fapte ciudate şi inexplicabile să nu fie înmormântate.

Am primit un telefon de la prietenul meu, dr. Settle, primul care mi-a vorbit despre această problemă. În afara faptului că a menționat numele de Carmichael, convorbirea nu a fost mai explicită, dar, potrivit înțelegerii, am luat trenul de 12,20 din Paddington spre Wolden, în Herefordshire.

Numele de Carmichael nu-mi era străin. Îl cunoscusem puțin pe fostul sir William Carmichael de Wolden, deşi nu-l mai văzusem de ani. Ştiu că avea un fiu, actualul baronet, care trebuie să fie acum un tânăr de vreo 23 de ani. Mi-am amintit vag că auzisem nişte zvonuri despre a doua căsătorie a lui sir William, dar nu mi-am putut reaminti nimic precis decât o oarecare impresie nefavorabilă despre cea de a doua lady Carmichael.

Settle mă aştepta la gară.

— Bine c-ai venit, îmi spuse în timp ce-mi strângea mâna.

— Bine. Înțeleg că e ceva legat de profesiunea mea?

Agatha Christie

Ciudatul caz al lui sir Arthur Carmichael

(Extras din notele dr. Edward Carstairs, M. D.,eminentul psiholog)

Sunt perfect conştient că există două moduri distincte de a considera straniile şi tragicele evenimente pe care le povestesc aici. Propria mea opinie nu mi-am schimbat-o niciodată. Am fost sfătuit să scriu totul detaliat şi cred că într-adevăr e bine pentru ştiinţă ca asemenea fapte ciudate şi inexplicabile să nu fie înmormântate.

Am primit un telefon de la prietenul meu, dr. Settle, primul care mi-a vorbit despre această problemă. În afara faptului că a menţionat numele de Carmichael, convorbirea nu a fost mai explicită, dar, potrivit înţelegerii, am luat trenul de 12,20 din Paddington spre Wolden, în Herefordshire.

Numele de Carmichael nu-mi era străin. Îl cunoscusem puţin pe fostul sir William Carmichael de Wolden, deşi nu-l mai văzusem de ani. Ştiu că avea un fiu, actualul baronet, care trebuie să fie acum un tânăr de vreo 23 de ani. Mi-am amintit vag că auzisem nişte zvonuri despre a doua căsătorie a lui sir William, dar nu mi-am putut reaminti nimic precis decât o oarecare impresie nefavorabilă despre cea de a doua lady Carmichael.

Settle mă aştepta la gară.

— Bine c-ai venit, îmi spuse în timp ce-mi strângea mâna.

— Bine. Înţeleg că e ceva legat de profesiunea mea?

— Foarte mult.

— Deci, un caz mental? Am întrebat eu într-o doară, care prezintă nişte trăsături neobişnuite?

Îmi luasem deja bagajul şi ne urcarăm într-un docar cu care plecarăm de la gară spre Wolden, aflat la o depărtare de circa trei mile. Un minut, două, Settle nu spuse nimic. Apoi izbucni deodată.

— Totul e de neînţeles! Un tânăr de 23 de ani, perfect normal din toate punctele de vedere. Un băiat plăcut, amabil, cu un uşor aer de îngâmfare, intelectual, poate nu prea strălucit, dar tipul excelent al obişnuitului tânăr englez aristocrat. Se duce într-o seară la culcare bine sănătos şi e găsit în, dimineaţa următoare hoinărind prin sat, într-o condiţie de idiot, incapabil să-şi recunoască rudele, pe cei dragi şi apropiaţi.

— Aha! Am spus eu. Interesant. Cazul promitea să fie deosebit. Amnezie completă? Şi asta s-a întâmplat…

— Ieri dimineaţă. La 9 august.

— Şi n-a fost nimic, vreun şoc, care să-i declanşeze această stare?

— Nimic.

Am început să devin suspicios.

— Îmi ascunzi ceva?

— Nu, nu.

Ezitarea lui îmi confirmă bănuiala.

— Trebuie să ştiu totul.

— N-are nimic de-a face cu Arthur. Ci cu… cu casa.

— Cu casa, am repetat eu, uimit.

— Te-ai ocupat foarte mult de astfel de treburi, nu-i aşa, Carstairs? Ai „testat” aşa-numitele case bântuite. Ce părere ai despre ele?

— În nouă cazuri din zece escrocherie, am răspuns. Dar al zecelea, ei bine, am dat peste fenomene absolut inexplicabile din obişnuitul punct de vedere materialist. Eu cred în lucruri oculte.

Settle dădu din cap afirmativ. Tocmai intram prin porţile parcului. Îmi făcu semn cu biciul spre o vilă albă, lungă, la poalele dealului.

— Aia-i casa, zise el. Şi e ceva în casa asta, ceva misterios, straniu, oribil. O simţim cu toţii… Eu nu sunt un om superstiţios…

— Ce formă ia? Am întrebat eu.

Se uită drept în faţă.

— Mai bine n-ai ştii nimic. Dacă vii aici neinfluenţat… Fără să ai idee de nimic… Să vezi şi tu… Poate…

— Bine, am consimţit eu, bine, e mai bine aşa. Dar m-aş bucura dacă mi-ai spune ceva mai mult despre familie.

— Sir William, zise Settle, a fost căsătorit de două ori. Arthur este copilul de la prima lui soţie. Acum nouă ani s-a recăsătorit şi actuala lady Carmichael e cam misterioasă. Este numai pe jumătate englezoaică şi bănuiesc că-i curge în vene sânge asiatic.

Se opri.

— Settle, l-am dojenit eu, nu-ţi place lady Carmichael. O recunoscu cu sinceritate.

— Nu, nu-mi place, întotdeauna mi s-a părut că are ceva sinistru. Dar să continui, de la a doua soţie, sir William a avut încă un copil, tot un băiat, care are acum opt ani. Sir William a murit cu trei ani în urmă şi Arthur i-a moştenit titlul şi moşiile. Mama sa vitregă şi fratele său au rămas să locuiască împreună cu el la Wolden. Trebuie să-ţi spun că moşia a sărăcit foarte mult. Aproape întregul venit al lui sir Arthur e cheltuit pentru întreţinerea ei. Câteva sute de lire pe an a fost tot, ceea ce sir William a putut să-i lase soţiei sale, dar, din fericire, Arthur s-a înţeles întotdeauna splendid cu mama sa vitregă şi a fost foarte încântat ca ea să rămână să locuiască la el. Acum…

— Da?

— Acum două luni, Arthur s-a logodit cu o fată încântătoare, o domnişoară Phyllis Patterson. Adăugă, pe un ton mai jos, marcat de emoţie: urmau să se căsătorească

luna viitoare. Ea locuieşte acum aici. Îţi poţi imagina disperarea ei…

Am înclinat din cap în tăcere.

Ne apropiam de casă. În dreapta noastră, pajiştea verde se înclina uşor. Şi, deodată, ni s-a arătat ceva fermecător. O tânără venea încet prin iarbă spre casă. Nu purta pălărie şi lumina soarelui îi amplifica strălucirea frumosului ei păr auriu. Ducea un coş mare cu trandafiri şi o frumoasă pisică gri, persană, se învârtea, alintându-se pe lângă picioarele ei, în timp ce fata mergea.

M-am uitat întrebător la Settle.

— Aceea e domnişoara Patterson, zise el.

— Biata fată, am oftat eu, biata fată. Ce tablou face cu trandafirii şi pisica ei cenuşie.

Am auzit un sunet slab şi m-am uitat repede spre prietenul meu. Hăţurile îi căzură din mână şi era alb la faţă.

— Ce s-a întâmplat? Am exclamat, îşi reveni cu greutate.

— Nimic, zise, nimic.

În câteva clipe sosirăm şi îl urmam în sufrageria verde unde se servea ceaiul.

O femeie între două vârste, dar încă frumoasă, se ridică şi veni spre noi cu mâna întinsă când am intrat.

— Acesta este prietenul meu, dr. Carstairs, lady Carmichael.

Nu pot să-mi explic unda instinctivă de repulsie care mă trecu când am luat mâna acestei femei prezentabile şi încântătoare ce mergea cu graţia întunecată şi languroasă, care-mi reaminti presupunerea lui Settle despre sângele ei oriental.

— Bine aţi făcut că aţi venit, doctore Carstairs, spuse ea pe un ton jos, muzical. Că aţi venit să ne ajutaţi în marea noastră încercare.

I-am răspuns ceva la întâmplare şi ea mi-a întins ceaiul.

După câteva minute, fata, pe care o văzusem pe pajiştea de afară, intră în cameră. Pisica nu mai era cu ea, dar ţinea

încă în mâna coşul cu trandafiri. Settle mă prezentă şi ea veni spre mine rugătoare.

— O, doctore Carstairs, dr. Settle mi-a povestit atât de multe despre dumneavoastră. Presimt că veţi putea face ceva pentru bietul Arthur.

Domnişoara Patterson era, cu siguranţă, o fată foarte frumoasă, deşi obrajii îi erau palizi şi ochii ei sinceri aveau cearcăne negre.

— Dragă domnişoară, nu trebuie să disperi chiar aşa, i-am spus ca s-o liniştesc. Cazurile acestea de amnezie sau de dedublare a personalităţii sunt dese şi de foarte scurtă durată, în orice clipă, pacientul îşi poate reveni complet în fire.

Ea clătină din cap.

— Nu cred că e vorba de o dedublare a personalităţii, spuse ea. Nu seamănă deloc cu Arthur. Nu e nimic din personalitatea sa. Nu e el. Eu…

— Dragă Phyllis, spuse lady Carmichael pe un ton blând, uite ceaiul tău.

Şi ceva din expresia ochilor cu care o privi pe fată îmi spuse că lady Carmichael n-o iubea pe viitoarea sa noră.

Domnişoara Patterson refuză ceaiul şi atunci eu am intervenit ca să înveselesc conversaţia:

— Dar pisicuţa nu-şi primeşte farfurioara cu lapte? Mă privi cam ciudat.

— Pi-si-cu-ţa?

— Da, cea care te însoţea acum câteva clipe în grădină…

Am fost întrerupt de un zgomot. Lady Carmichael răsturnase ceainicul şi apa fierbinte se întindea pe duşumea. Am remediat ce se putea şi Phyllis Patterson se uită întrebătoare la Settle. Acesta se ridică în picioare.

— Ai vrea să-ţi vezi acum pacientul, Carstairs?

L-am urmat de îndată. Domnişoara Patterson veni cu noi. Ne-am dus la etaj şi Settle scoase o cheie din buzunar.

— Are câteodată o criză de plimbare, îmi explică el. Aşa că, de obicei, închid uşa când plec de acasă.

Răsuci cheia în broască şi intrarăm.

Un tânăr stătea pe scaunul de la geam, unde ultimele raze ale soarelui ce apunea luminau mai intens. Şedea curios de liniştit, cam ghemuit, cu toţi muşchii relaxaţi. La început m-am gândit că nu prea îşi dădea seama de prezenţa noastră când, deodată, am observat că, sub pleoapele nemişcate, ne urmărea îndeaproape. Ochii săi se lăsară în jos când îi întâlniră pe ai mei şi clipi. Dar nu se mişcă.

— Haide, Arthur, spuse Settle vesel. Domnişoara Patterson şi un prieten de-al meu au venit să te vadă.

Dar tânărul de pe scaunul de la geam doar clipi. Totuşi, o clipă sau două mai târziu, l-am văzut privindu-le, pe furiş, străfulgerându-ne.

— Vrei un ceai? Îl întrebă Settle tot tare şi vesel, ca şi cum vorbea cu un copil.

Puse pe masă o ceaşcă plină cu lapte. Am ridicat uimit din sprâncene şi Settle zâmbi.

— Nostim e faptul că nu bea decât lapte, îmi explică el.

După o clipă sau două, fără să se grăbească, sir Arthur se destinse, membru cu membru, din poziţia sa ghemuită şi se îndreptă încet spre masă. Mi-am dat într-o clipă seama că mişcările sale erau complet liniştite, că picioarele nu făceau vreun zgomot când mergea. Exact când ajunse la masă se întinse cât era de lung, cu un picior în faţă şi celălalt mult în urma sa. Îşi prelungi starea asta cât putu de mult şi apoi căscă. N-am văzut în viaţa mea un astfel de căscat! Părea să-i cuprindă întreaga faţă.

Acum îşi îndreptă atenţia spre lapte, aplecându-se spre masă până când buzele atinseră lichidul.

Settle răspunse privirii mele întrebătoare.

— Nu se mai foloseşte deloc de mâini. Pare să se fi reîntors la o stare primitivă. Ciudat, nu-i aşa?

Am simţit cum Phyllis Patterson se strânge lângă mine şi mi-am pus mâna pe braţul ei ca să o liniştesc.

În cele din urmă, termină laptele, Arthur Carmichael se întinse încă o dată şi apoi cu aceiaşi paşi liniştiţi, fără să

scoată vreun sunet, se duse spre scaunul de la geam, unde se aşează, ghemuit ca mai înainte, clipind din ochi spre noi. Domnişoara Patterson ne trase afară pe coridor. Tremura toată.

— O, doctore Carstairs, strigă ea. Asta nu-i el… Cel de acolo nu-i Arthur! Aş simţi… Aş şti…

Am dat trist din cap.

— Creierul ne poate juca feste ciudate, domnişoară Patterson.

Mărturisesc că eram uluit de caz. Prezenta trăsături neobişnuite. Deşi nu-l văzusem mai înainte pe tânărul Carmichael, era ceva în felul său deosebit de-a merge şi în modul său de a clipi ce-mi reamintea de cineva sau ceva pe care nu-l puteam prea bine defini.

În seara aceea, cina noastră a fost liniştită, greul conversaţiei căzând pe lady Carmichael şi pe mine. Când doamnele s-au retras, Settle m-a întrebat ce impresie am despre gazda mea.

— Trebuie să-ţi mărturisesc, i-am răspuns, că fără să am vreun motiv sau pretext nu-mi place absolut deloc de ea. Ai avut destulă dreptate, are sânge oriental şi, aş spune, posedă mari puteri oculte. Este o femeie de o forţă magnetică extraordinară.

Settle părea pe punctul de a spune ceva, dar se reţinu şi făcu doar o remarcă după un minut sau două.

— Îşi iubeşte foarte mult băieţelul.

După cină ne aflam în sufrageria verde. Tocmai ne terminasem cafeaua şi discutam ap-ins despre evenimentele la zi, când pisica începu să miaune de-ţi făcea milă, afară la uşă, ca s-o primim înăuntru. Niciunul nu i-am dat atenţie, dar, cum îmi plac animalele, după o clipă, două m-am ridicat.

— S-o las să intre pe biata de ea? Am întrebat-o pe lady Cannichael.

Mi s-a părut că era foarte albă la faţă, dar făcu un gest slab din cap pe care l-am interpretat ca un asentiment şi,

ducându-mă la uşă, am deschis-o. Dar pe coridor nu era absolut nimeni.

— Ciudat, am comentat eu; aş fi putut să jur că am auzit o pisică.

În timp ce mă întorceam la scaunul meu, am observat că toţi mă priveau insistent. Asta m-a făcut să nu prea mă simt în largul meu.

Ne-am dus devreme la culcare. Settle m-a însoţit până la camera mea.

— Ai tot ce-ţi trebuie? Mă întrebă, uitându-se în jur.

— Da, mulţumesc.

Mai întârzie oarecum stânjenit, ca şi cum ar fi vrut să-mi spună ceva, dar nu putea să se exprime.

— Apropo, am intervenit eu, mi-ai spus că e ceva straniu la casa aceasta? Şi totuşi pare cât se poate de normală.

— I-ai zice o casă veselă?

— Nu prea, în aceste împrejurări. Evident, se află în umbra unei mari dureri. Dar, cât priveşte vreo influenţă anormală, eu i-aş da un certificat de sănătate.

— Noapte bună, spuse Settle brusc. Şi vise plăcute.

Vise am avut. Pisica cenuşie a domnişoarei Patterson părea să mă fi impresionat. Toată noaptea am visat animalul acela nenorocit.

Trezindu-mă brusc, mi-am dat deodată seama de ce pisica îmi tulburase atât de mult visele. Fiinţa mieuna insistent afară la uşă. Imposibil să mai adorm în continuare. Am aprins luminarea şi m-am dus la uşă. Dar culoarul era gol, deşi mieunatul încă persista, îmi veni o nouă idee. Nefericitul animal era închis undeva şi nu putea să iasă. La stânga era capătul culoarului, unde se afla camera doamnei Carmichael. Aşa că m-am dus spre dreapta, dar abia făcusem câţiva paşi când mieunatul se auzi din nou din spatele meu. M-am întors iute şi sunetul se făcu auzit din nou, de data aceasta, clar, din partea dreaptă.

Ceva, probabil un curent de pe coridor, m-a făcut să mă înfior şi m-am întors pe dată în camera mea. Acum totul era

liniştit şi curând am adormit din nou, trezindu-mă a doua zi pe o vreme frumoasă de vară.

Cum mă îmbrăcam, am văzut de la fereastră pe cea care îmi tulburase odihna în timpul nopţii. Pisica cenuşie se furişa încet pe peluză. Am crezut că urmărea să atace un mic stol de păsări care ciripeau şi-şi curăţau penele în apropiere.

Şi-atunci se întâmplă un lucru foarte curios. Pisica se apropie şi trecu exact printre păsări, blana ei aproape atingându-le, fără ca păsările să zboare. N-am putut să înţeleg, faptul părea inexplicabil.

Atât de mult m-a impresionat încât nu m-am putut abţine să nu-l povestesc la micul dejun.

— Ştiţi, m-am adresat doamnei Carmichael, că aveţi o pisică foarte neobişnuită?

Am auzit cum o ceaşcă fu aşezată rapid pe o farfurie şi am văzut-o pe Phyllis Patterson, cu gura deschisă şi respirând precipitat, privindu-mă cu interes.

Urmă un moment de tăcere, după care lady Carmichael spuse într-o manieră cât se poate de dezagreabilă:

— Cred că trebuie să vă fi înşelat. Nu-i nici o pisică aici. N-am avut niciodată vreuna.

Era evident că reuşisem să pun sare pe rană, aşa c-am schimbat urgent subiectul.

Dar, problema nu mi-a dat pace. De ce declarase lady Carmichael că nu există nici o pisică în casă? Poate pisica era a domnişoarei Patterson şi era ascunsă de stăpâna casei? Lady Carmichael s-ar fi putut, în mod straniu, să nu sufere pisicile, fapt care se întâlneşte atât de des în prezent. Nu prea părea o explicaţie plauzibilă, dar pentru moment am fost nevoit să mă mulţumesc cu ea.

Pacientul nostru se afla încă în aceeaşi stare. De data aceasta, l-am examinat în amănunţime şi-am putut să-l studiez mai îndeaproape decât în seara precedentă. La propunerea mea, s-a aranjat ca el să petreacă cât mai mult timp posibil cu familia. Speram să am nu numai un prilej

mai bun de a-l observa când nu era atent, dar şi ca viaţa obişnuită de fiecare zi să-i poată trezi vreo sclipire de inteligenţă. Totuşi, comportamentul său rămase neschimbat. El era liniştit şi docil, părea neînsufleţit, dar, de fapt, veghea permanent şi cu multă viclenie. Cu siguranţă un lucru mă surprinse – deosebita afecţiune pe care o manifesta faţă de mama lui vitregă. Pe domnişoara Patterson o ignora cu desăvârşire, în timp ce reuşea întotdeauna să se aşeze cât mai aproape posibil de lady Carmichael şi o dată l-am văzut frecându-şi capul de umărul ei cu o expresie mută de dragoste.

Mă îngrijora cazul. Simţeam că există un clu al întregii afaceri care până acum îmi scăpase.

— Este un caz foarte misterios, i-am spus lui Settle.

— Da, îmi confirmă el, e foarte. Sugestiv. Mă privi, mă gândii, cam neîncrezător.

— Spune-mi, mă întrebă, nu-ţi evocă ceva anume.

Cuvintele sale mă impresionară în mod dezagreabil pentru că mă duseră cu mintea la imaginile din ziua precedentă.

— Ce să-mi evoce? Am întrebat.

Clătină din cap.

— Poate-i fantezia mea, murmură el. Doar fantezia mea.

Şi n-a mai scos nici un cuvânt despre problema asta.

Cu toate acestea, afacerea era învăluită în mister. Mă obseda încă acel sentiment derutant că pierdusem clu-ul care mi-ar fi elucidat-o. Pe lângă tânăr mai era o chestiune de mai mică importanţă la fel de misterioasă. Mă refer la chestia pisicii cenuşii. Pentru nu ştiu ce motiv, treaba asta mă călca pe nervi. Visam pisici, îmi imaginam continuu că le aud. Din când în când, în depărtare, îmi apărea imaginea frumosului animal. Şi faptul că exista ceva nedesluşit în legătură cu el mă frământa în mod insuportabil. Cedând unui impuls brusc, într-o după amiază l-am întrebat pe valet:

— Poţi să-mi spui ceva despre pisica pe care o văd?

— Pisica, sir?

Păru surprins cât îi permitea slujba.

— N-a existat, nu există… O pisică?

— Doamna a avut o pisică, sir. Una mare. Totuşi, a trebuit să ne despărţim de ea. Mare păcat căci era un animal frumos.

— O pisică cenuşie? Am întrebat încet.

— Da, domnule. Una persană.

— Şi spui că a fost omorâtă?

— Da, domnule.

— Eşti chiar sigur c-a murit?

— O, absolut sigur, domnule! Doamna n-a vrut să-l ducă la veterinar, ci s-a îngrijit singură de el. Acum aproape o săptămână. A fost îngropat acolo sub fagul acela arămiu.

Ieşi din cameră, lăsându-mă pradă gândurilor mele.

De ce afirmase lady Carmichael atât de categoric că nu ţinuse niciodată vreo pisică?

Intuiam că fleacul ăsta cu pisica era, într-un anume fel, important. L-am găsit pe Settle şi l-am luat de o parte.

— Settle, aş vrea să-ţi pun o întrebare. Ai văzut şi ai auzit sau nu vreo pisică în casa asta?

N-a părut surprins de întrebare. Mai degrabă, se aştepta la ea.

— Am auzit-o, spuse. N-am văzut-o.

— Dar în prima zi, am strigat eu. Pe pajişte, cu domnişoara Patterson!

Se uită drept în ochii mei.

— Am văzut-o pe domnişoara Patterson traversând pajiştea. Nimic altceva, începeam să înţeleg.

— Atunci, pisica? Întrebai eu.

El dădu din cap afirmativ.

— Am vrut să ştiu dacă tu, neinfluenţat, vei auzi ceea ce auzim cu toţii…

— Deci, toţi o auziţi? Încuviinţă din nou.

— Straniu, am murmurat dus pe gânduri. N-am auzit niciodată până acum ca o casă să fie bântuită de o pisică.

I-am povestit ce aflasem de la valet şi el s-a arătat surprins.

— Asta-i ceva nou pentru mine. Nu ştiam.

— Dar ce semnificaţie are? Am întrebat neajutorat

Clătină din cap.

— Numai Dumnezeu ştie! Dar îţi spun, Carstairs, mi-e teamă. Vocea, aia sună… Ameninţătoare.

— Ameninţătoare? Am zis răstit. Pentru cine?

— Nu pot să-ţi spun. Şi-şi întinse braţele a neputinţă.

Abia în seara aceea, după cină, mi-am dat seama de înţelesul cuvintelor sale. Stăteam în sufrageria verde, ca în seara sosirii mele, când se repetă insistentul mieunat prelung al unei pisici afară la uşă. Dar, de data aceasta, era negreşit furioasă – un urlet fioros şi ameninţător. Şi când încetă, clanţa de alamă a uşii a fost zgâriată cu putere ca de gheara unei pisici.

Settle sări în picioare.

— Jur că-i adevărat, strigă el.

Se repezi la uşă şi o dădu de perete.

Acolo nu era nimic.

Se întoarse frecându-se la frunte. Phyllis era palidă şi tremura toată, lady Carmichael complet lividă. Numai Arthur, alintându-se mulţumit ca un copil, cu capul lângă genunchiul mamei sale vitrege, era calm şi netulburat.

Domnişoara Patterson mă luă de braţ când urcam scările.

— O, domnule Carstairs, rosti ea tare, ce-i asta? Ce înseamnă toate astea?

— Încă nu ştiu, dragă domnişoară, i-am spus. Dar am de gând să aflu. Nu trebuie să te temi. Sunt convins că dumneata, personal, nu te afli în pericol.

Mă privi cu îndoială.

— Chiar credeţi?

— Sunt sigur, i-am răspuns ferm.

Mi-am reamintit felul drăgăstos în care pisica cenuşie se foise pe lângă picioarele ei şi nu aveam presimţiri rele. Ameninţarea n-o viza pe ea.

Câtva timp n-am reuşit să adorm, dar, în cele din urmă, mă cuprinse un somn agitat din care m-am trezit cu sentimentul unui şoc. Auzeam un zgomot de zgârieturi, de sfâşieri, ca şi cum ceva era în mod violent sfârtecat sau rupt. Am sărit din pat şi m-am repezit pe coridor. În aceeaşi clipă, Settle ieşi din camera lui de vizavi. Sunetul venea din stânga noastră.

— Îl auzi, Carstairs? Strigă el. Îl auzi?

Ne-am dus urgent la uşa doamnei Carmichael. Nimic nu trecuse pe lângă noi, dar zgomotul încetase. Luminările noastre luminau panelurile lucioase de la uşa doamnei Carmichael. Ne-am uitat unul la altul.

— Ştii ce era? Şopti el.

— Ghearele unei pisici care trăgeau şi rupeau ceva, am zis eu.

M-am înfiorat puţin. Deodată am exclamat şi am coborât luminarea pe care o ţineam.

— Uită-te aici, Settle.

„Aici” era un scaun lipit de perete – sfâşiat şi rupt în bucăţi lungi…

L-am examinat îndeaproape. Se uită la mine şi eu am dat din cap afirmativ.

— Gheare de pisică, rosti el, trăgându-şi din greu răsuflarea. Fără-ndoială. Ochii săi trecură de la scaun la uşa închisă. Aceea e persoana ameninţată, lady Carmichael!

N-am mai dormit în noaptea aceea. Lucrurile ajunseseră într-un punct, când ceva trebuia făcut. După câte ştiam, exista numai o persoană care deţinea cheia situaţiei. O suspectam pe lady Carmichael că ştia mai mult decât vroia să ne spună.

Era palidă de moarte când coborî în dimineaţa următoare şi nu mâncă mai nimic din farfurie. Eram sigur că numai o hotărâre capitală o făcea să reziste. După micul dejun i-am cerut să schimbăm câteva cuvinte. Am mers drept la ţintă.

— Lady Carmichael, am motive să cred că sunteţi într-un foarte mare pericol.

— Chiar? Bravă ea cu o nonşalanţă de invidiat.

— Există în această casă, am continuat eu, un Lucru… O Prezenţă… Care vă este evident ostilă.

— Ce prostie, murmură ea dispreţuitoare. Chiar să cred în fleacuri de felul ăsta?

— Scaunul de lângă uşa dumneavoastră, am subliniat eu sec, a fost rupt în fâşii astă-noapte.

— Chiar? Ridicând din sprâncene, se prefăcea că e surprinsă, dar mi-am dat seama că nu-i spusesem nimic de care să nu fi ştiut. Cred că e vreo glumă proastă.

— N-a fost aşa, i-am răspuns cu subînţeles. Şi aş vrea să-mi spuneţi… Pentru binele dumneavoastră… Mă oprii.

— Ce să vă spun? Se răsti ea.

— Orice poate face lumină în această problemă, am spus pe un ton grav.

Începu să râdă.

— Nu ştiu nimic, zise. Absolut nimic.

Şi nici un avertisment privind pericolul în care se afla n-a putut s-o facă să-mi relateze ceva. Şi totuşi eram convins că ea ştia mult mai multe decât oricare dintre noi şi deţinea un anume clu al cazului despre care noi nu cunoşteam absolut nimic. Dar mi-am dat seama că era pur şi simplu imposibil s-o fac să vorbească.

Am hotărât, totuşi, să iau toate măsurile de precauţie pe care le puteam, fiind convins că ea era ameninţată de un pericol real şi inevitabil, înainte de a se duce în camera ei, în noaptea următoare, Settle şi cu mine am examinat-o în amănunţime. Am convenit ca să păzim pe rând coridorul.

Eu am stat primul de veghe, nu s-a întâmplat nici un incident şi la ora trei Settle m-a înlocuit. Eram obosit după noaptea nedormită precedentă, aşa încât am căzut frânt de îndată. Şi am avut un vis foarte curios.

Am visat că pisica cenuşie stătea la picioarele patului meu, cu ochii fixaţi asupra mea din care răzbătea o ciudată rugăminte. Apoi, aşa cum se întâmplă în vise, mi-am dat seama că fiinţa aceea vroia s-o urmez. Lucru pe care l-am şi

făcut, ea conducându-mă jos pe scări, direct în aripa opusă a clădirii, într-o cameră care era, evident, o bibliotecă. Acolo se opri într-o parte a camerei şi ridică ghearele din faţă până se fixară pe unul din rafturile joase cu cărţi, timp în care mă privi încă o dată cu aceeaşi căutătură rugătoare.

Atunci, pisica şi biblioteca dispărură şi m-am trezit dându-mi seama că se făcuse dimineaţă.

Rondul lui Settle trecuse fără vreun incident, dar a fost deosebit de interesat să audă ce visasem. La cererea mea, mă duse în biblioteca ce corespundea în toate amănuntele viziunii pe care o avusesem. Am putut chiar să indic locul exact unde animalul se uitase ultima dată trist la mine.

Rămăsesem amândoi tăcuţi şi perplecşi. Deodată, îmi veni o idee şi mă repezii să citesc titlurile cărţilor din locul acela. Am observat că lipsea o carte din raft.

— Una a fost luată de aici, i-am spus lui Settle.

Se repezi şi el la raft.

— Ia uite, exclamă el. E un cui aici, în spate, de care s-a prins un fragment din volumul care lipseşte.

Scoase cu grijă bucăţica de hârtie. Nu era mai mare de un inch pătrat, dar pe ea era tipărit un cuvânt plin de semnificaţie: „Pisica…”

Ne uitarăm unul la altul.

— Lucrul ăsta mă face să mă treacă toţi fiorii, spuse Settle. Este, pur şi simplu, groaznic de straniu.

— Aş da orice să ştiu ce fel de carte e cea care lipseşte de acolo, am spus eu. Crezi că există vreo modalitate de a o găsi?

— Ar putea fi vreun catalog pe undeva. Poate lady Carmichael… Am dat din cap sceptic.

— Lady Carmichael n-o să-ţi spună nimic.

— Aşa crezi?

— Sunt sigur. În timp ce noi ne perpelim făcând presupuneri şi bâjbâind în întuneric, lady Carmichael ştie. Şi pentru motive numai de ea cunoscute, nu va spune nimic.

Preferă să facă faţă celui mai groaznic risc decât să rupă tăcerea.

Ziua trecu cu o linişte care îmi reamintea de calmul dinaintea furtunii. Şi aveam ciudatul sentiment că problema era aproape de rezolvare. Mă învârteam în întuneric, dar curând aveam să văd capătul tunelului. Faptele se aflau toate acolo, pregătite, aşteptând doar un mic licăr de lumină care să le unifice şi să le demonstreze semnificaţia lor.

Şi chiar aşa se întâmplă! În modul cel mai straniu cu putinţă!

S-a întâmplat când stăteam cu toţii în sufrageria verde, de obicei, după cină. Eram foarte tăcuţi, în cameră era, într-adevăr, atâta linişte încât un şoricel străbătu podeaua şi, într-o clipă, lucrul se întâmplă.

Cu o săritură lungă Arthur Carmichael se repezi din scaunul său. Trupul său agitat era iute ca o săgeată pe urma şoarecelui. Acesta dispăruse în spatele unui lambriu şi Arthur se ghemui acolo la pândă cu tot trupul, tremurând încă de nerăbdare.

A fost oribil! N-am trecut niciodată printr-un asemenea moment paralizant. Nu mă mai uimea acel ceva pe care Arthur Carmichael mi-l evoca cu picioarele lui ce nu făceau zgomot şi cu ochii săi aţintiţi. Şi, deodată, o explicaţie ciudată, incredibilă, nemaiîntâlnită îmi trecu prin minte. Am respins-o ca fiind imposibilă…, ilogică! Dar n-am putut s-o dau uitării.

Abia îmi mai amintesc ceea ce a urmat. Totul părea confuz şi ireal. Ştiu că oarecum ne-am dus sus, ne-am spus „noapte bună” în fugă, fiindu-ne aproape groază să ne uităm unii în ochii celorlalţi, ca nu cumva să vedem în ei vreo confirmare a propriei noastre temeri.

Settle s-a aşezat lângă uşa doamnei Carmichael, ca să facă primul de gardă, eu urmând să-l înlocuiesc la ora trei. Nu-mi făceam griji deosebite pentru lady Carmichael; eram prea absorbit de imposibila mea teorie fantastică, îmi

spuneam că era imposibil, dar mintea îmi revenea la ea, fascinată.

Şi atunci, deodată, liniştea nopţii fu întreruptă. Se auzi vocea lui Settle, care mă striga să vin. M-am repezit pe coridor.

Bătea şi pocnea cu toată puterea în uşa doamnei Carmichael.

— S-o ia dracul pe femeia asta! Striga el. A închis-o!

— Dar…

— E înăuntru, omule! N-o auzi?

Din spatele uşii închise se auzi fioros un mieunat prelung de pisică. Urmat de un ţipăt groaznic şi de încă unul… I-am recunoscut vocea doamnei Carmichael.

— Uşa! Am urlat eu. Trebuie s-o spargem. Peste un minut va fi prea târziu.

Am împins cu umerii în ea şi ne-am opintit din răsputeri. Cedă, rupându-se şi noi era aproape să ne prăbuşim în cameră.

Lady Carmichael zăcea pe pat într-o baltă de sânge. Rar mi-a fost dat să văd o scenă mai înfiorătoare. Inima încă-i bătea, dar avea răni mari căci pielea gâtului era toată zgâriată şi sfâşiată… Cutremurându-mă, am şoptit: „ghearele…” Un fior de oroare superstiţioasă mă trecu.

Am spălat şi-am bandajat cu grijă rănile şi i-am propus lui Settle c-ar fi mai bine să ţinem secretă originea exactă a rănilor, mai ales faţă de domnişoara Patterson. Am expediat o telegramă, de îndată ce poşta se deschise, pentru ca să mi se trimită o soră de spital.

Acum se crăpa de ziuă. M-am uitat afară la peluza de dedesubt.

— Îmbracă-te şi hai să ieşim, i-am spus brusc lui Settle. Lady Carmichael îşi va reveni.

A fost gata repede şi am plecat împreună în grădină.

— Ce ai de gând să faci?

— Să dezgrop cadavrul pisicii, i-am spus în două cuvinte. Trebuie să fiu sigur…

Am găsit un hârleţ într-o magazie de unelte şi ne-am apucat de lucru sub fagul cel mare. În cele din urmă, săpăturile noastre au dat rezultate. N-a fost o treabă plăcută. Animalul murise de o săptămână. Am văzut ceea ce doream.

— Asta-i pisica, am zis. Aceeaşi pisică pe care am văzut-o în prima zi în care am venit aici.

Settle încerca să miroasă ceva. O undă de migdale amare era încă perceptibilă.

— Acid prusic, constată el. Am încuviinţat din cap.

— La ce te gândeşti? Mă întrebă el curios.

— La ce te gândeşti şi tu!

Presupunerea mea, îmi dădeam seama, nu era ceva nou pentru el; îi trecuse şi lui prin cap.

— E imposibil, murmura el Imposibil! E în contradicţie cu toate ştiinţele, cu natura… Vocea i se stinse când se cutremură. Şoarecele acela de aseară, spuse el. Dar… O, n-ar putea fi!

— Lady Carmichael, am zis, este o femeie foarte ciudată. Ea posedă puteri oculte, puteri hipnotice. Strămoşii ei au venit din Răsărit. Ştim noi cum ar fi putut ea folosi aceste puteri asupra firii slabe, afectuoase a lui Arthur Carmichael? Şi dă-ţi seama, Settle, dacă Arthur Carmichael rămâne un imbecil neputincios devotat ei, întreaga proprietate e practic a sa şi a fiului său pe care îl adoră, după cum mi-ai spus. Şi Arthur urma să se căsătorească!

— Dar ce-o să facem, Carstairs?

— Nu-i nimic de făcut. Ne vom da toată silinţa, totuşi, să o apărăm pe lady Carmichael de răzbunare.

Lady Carmichael îşi reveni încet. Rănile ei s-au vindecat cât s-a putut de bine; urmele acelui atac teribil le va purta probabil până la sfârşitul vieţii.

Niciodată nu mă simţisem mai neajutorat. Puterea care ne învinsese era încă în libertate, nestăpânită; eram totodată conştienţi că deocamdată nu prea puteam vedea ce să facem altceva decât să aşteptăm. Eram hotărât asupra unui

lucru. De îndată ce lady Carmichael se simţea destul de bine ca să se deplaseze, ea trebuia îndepărtată de Wolden. Era o şansă ca teribila manifestare să n-o poată urmări. Astfel zilele se scurgeau.

Fixasem 18 septembrie ca dată a plecării doamnei Carmichael. Dar în dimineaţa zilei de 14, izbucni criza neaşteptată.

Mă aflam în bibliotecă, discutând cu Settle detaliile cazului doamnei Carmichael, când o cameristă agitată se repezi în încăpere.

— O, domnule! Strigă ea. Veniţi repede! Domnul Arthur a căzut în eleşteu. El s-a urcat în luntre, aceasta a pornit, s-a dezechilibrat şi a căzut! Am văzut de la fereastră.

N-am mai aşteptat, am ieşit glonţ din cameră, urmat de Settle. Phyllis se afla afară şi auzise povestea fetei. A venit în fugă cu noi.

— Dar nu trebuie să ne temem, striga ea. Arthur este un înotător minunat.

Aveam presimţiri rele, aşa că am gonit şi mai tare. Suprafaţa eleşteului era netulburată. Luntrea goală plutea liniştită, dar nu era nici un semn în privinţa lui Arthur.

Settle îşi scoase haina şi ghetele.

— Mă arunc, zise el. Tu ia undiţa din barcă şi pescuieşte ce poţi din cealaltă luntre. Nu e foarte adânc.

Ni s-a părut c-am căutat foarte mult timp în van. Minut după minut. Şi tocmai când nu mai aveam nici o nădejde, l-am descoperit şi am adus pe ţărm trupul aparent neînsufleţit al lui Arthur Carmichael.

Câte zile voi avea n-am să uit niciodată agonia şi disperarea de pe faţa lui Phyllis.

— Nu... Nu...

Buzele ei refuzau să rostească cuvântul înfiorător.

— Nu, nu. Draga mea, am strigat eu. O să-l aducem la viaţă, nu te teme.

Dar, în sinea mea, nutream o slabă speranţă. Stătuse în apă jumătate de oră. L-am trimis pe Settle în casă după

pături calde şi alte lucruri necesare şi-am început să-i fac respiraţie artificială.

Ne-am ocupat din răsputeri de el timp de peste o oră, dar nu dădea nici un semn de viaţă. I-am făcut semn lui Settle să mă înlocuiască din nou şi m-am apropiat de Phyllis.

— Mă tem, i-am spus cu blândeţe, că nu mai are rost. Arthur nu mai poate fi ajutat.

Ea rămase nemişcată o clipă şi apoi, deodată, se aruncă jos peste trupul neînsufleţit.

— Arthur! Strigă ea disperată. Arthur! Întoarce-te la mine! Arthur, întoarce-te, întoarce-te!

Vocea ei răsuna ca un ecou îndepărtat în linişte. Deodată i-am atins braţul lui Settle:

— Uită-te!

O uşoară undă de culoare apăruse pe faţa tânărului înecat. I-am simţit inima bătând.

— Continuă cu respiraţia, am strigat, îşi revine!

Clipele păreau să treacă în zbor acum. Într-un timp uimitor de scurt îşi deschise ochii.

Atunci, brusc, am observat o diferenţă. Aceştia erau ochi inteligenţi, ochi umani…

Se opriră asupra lui Phyllis.

— Bună, Phil, spuse el slăbit. Tu eşti? Credeam că vii abia mâine.

Ea încă nu putea să vorbească, dar îi zâmbi. El se uita în jur tot mai uimit.

— Dar, zău, unde sunt? Şi… Ce putred mă simt! Ce mi s-a întâmplat? Hei, doctore Settle!

— Era cât pe-aci să te îneci – asta ţi s-a întâmplat, îi răspunse Settle întunecat.

Sir Arthur făcu o grimasă.

— Am auzit întotdeauna că te simţi bestial când îţi revii! Dar cum s-a întâmplat? Am fost somnambul?

Settle dădu din cap negativ.

— Trebuie să-l ducem în casă, am hotărât eu, păşind înainte.

El se holbă la mine şi Phyllis mă prezentă:

— Doctorul Carstairs, care locuieşte aici.

L-am sprijinit amândoi şi-am pornit spre casă. Ridică privirea deodată, ca şi cum îi venise o idee.

— Doctore, cred că asta n-o să mă încurce pentru 12, nu-i aşa?

— 12? Am zis eu încet, te referi la 12 august?

— Da, la vinerea viitoare.

— Azi e 14 septembrie, spuse brusc Settle.

Consternarea sa era evidentă.

— Dar, dar eu credeam că e 8 august? Trebuie să fi fost bolnav atunci?

Phyllis interveni iute pe tonul ei blând.

— Da, ai fost foarte bolnav. El se încruntă.

— Nu înţeleg. M-am simţit foarte bine când m-am dus la culcare aseară, desigur, se pare că nu a fost cu adevărat aseară. Totuşi, am visat, îmi amintesc, vise… Se încruntă şi mai mult străduindu-se să-şi reamintească. Ceva, ce era? Ceva groaznic, cineva mi-o făcuse… Şi eu eram furios, disperat… Şi atunci am visat că eram o pisică, da, o pisică! Nostim, nu-i aşa? Dar n-a fost un vis plăcut. A fost mai mult oribil! Dar nu pot să-mi reamintesc. Totul dispare când mă gândesc.

Mi-am pus mâna pe umărul său.

— Nu încerca să te gândeşti, sir Arthur, i-am spus pe un ton grav. Fii mulţumit să uiţi.

Mă privi uimit şi mă aprobă. Am auzit-o pe Phyllis răsuflând uşurată. Ajunsesem în casă.

— Apropo, spuse sir Arthur deodată, unde este mater?

— A fost… Bolnavă, îl informă Phyllis, după o oarecare pauză.

— O! Biata mater! În vocea lui se simţea o îngrijorare adevărată. Unde e? În camera ei?

— Da, i-am spus, dar ar fi mai bine să nu tulburi…

Cuvintele îmi îngheţară pe buze. Uşa sufrageriei se deschise şi lady Carmichael, în capot, ieşi în hol.

Ochii ei erau fixaţi asupra lui Arthur şi, dacă vreodată am văzut vreo privire plină de teroarea unei vine absolute, atunci aceea a fost. Faţa ei nu mai avea nimic uman din cauza groazei care o cuprinsese, îşi duse mâna la gât.

Arthur se îndreptă spre ea cu afecţiunea băiatului.

— Hei, mater! Deci şi tu ai fost bolnavă? Zău, îmi pare groaznic de rău.

Ea se dădu câţiva paşi înapoi, ochii dilatându-i-se. Apoi, deodată, cu strigătul unui suflet damnat, căzu pe spate prin uşa deschisă.

M-am repezit şi m-am aplecat asupra ei, apoi i-am făcut semn lui Settle.

— Sst! Am şoptit. Du-l sus încet şi apoi întoarce-te. Lady Carmichael a murit.

Se întoarse după câteva minute.

— Ce-a fost? Mă întrebă. Ce a determinat asta?

— Şocul, am spus întunecat. Şocul de a-l vedea pe Arthur Carmichael, pe adevăratul Carmichael înviat! Sau ai putea-o numi, aşa cum prefer eu, judecata Domnului!

— Vrei să zici…

Ezită. M-am uitat în ochii lui, aşa că el înţelese.

— O viaţă pentru o viaţă, i-am spus cu subînţeles.

— Dar…

— O! Ştiu că un incident straniu şi neprevăzut i-a permis spiritului lui Arthur Carmichael să se reîntoarcă în trupul său. Cu toate acestea, Arthur Carmichael a fost ucis.

Mă privi pe jumătate îngrozit.

— Cu acid prusic? Întrebă el încet.

— Da, cu acid prusic.

Settle şi cu mine n-am mai vorbit niciodată despre asta. Era un lucru greu de crezut. Potrivit punctului de vedere oficial, Arthur Carmichael a suferit doar de o amnezie, lady Carmichael s-a tăiat la gât într-o criză temporară de nebunie şi apariţia pisicii cenuşii a fost pură imaginaţie.

Dar, există două lucruri care, pentru mintea mea, sunt adevărate. Unul este scaunul sfâşiat de pe coridor. Celălalt

este şi mai semnificativ. Un catalog al bibliotecii a fost găsit şi, după căutări îndelungate, s-a dovedit că volumul care lipsea era o lucrare veche şi curioasă despre posibilităţile metamorfozării fiinţelor umane în animale!

Şi încă un lucru. Sunt mulţumit că Arthur nu ştie nimic. Phyllis a închis secretul acelor săptămâni în inima ei şi sunt sigur că ea nu-l va dezvălui niciodată soţului său pe care îl iubeşte atât de mult şi care s-a întors peste marginea mormântului la chemarea vocii sale.

SFÂRŞIT